

HELSETILSYNET

tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene

DET Å REISE VASKER ØYNENE

Gjennomgang av 106 barnevernsaker

Hvem er Helsetilsynet?

- Helsetilsynet er overordnet tilsynsmyndighet på barnevernsområdet
- Helsetilsynet har faglige styringen med Fylkesmannen
- Fylkesmennene fører tilsyn med barneverntjenester, barnevernsinstitusjoner og Bufetat og behandler klagesaker

Bakgrunn – vurdere kvalitet

Helsetilsynet fikk oppdraget fra BLD våren 2016 etter kritikk av barnevernet både nasjonalt og internasjonalt

Gjennomgå 100 barnevernsaker om akuttiltak eller omsorgsovertakelser

Et bredt mandatet med formål om å

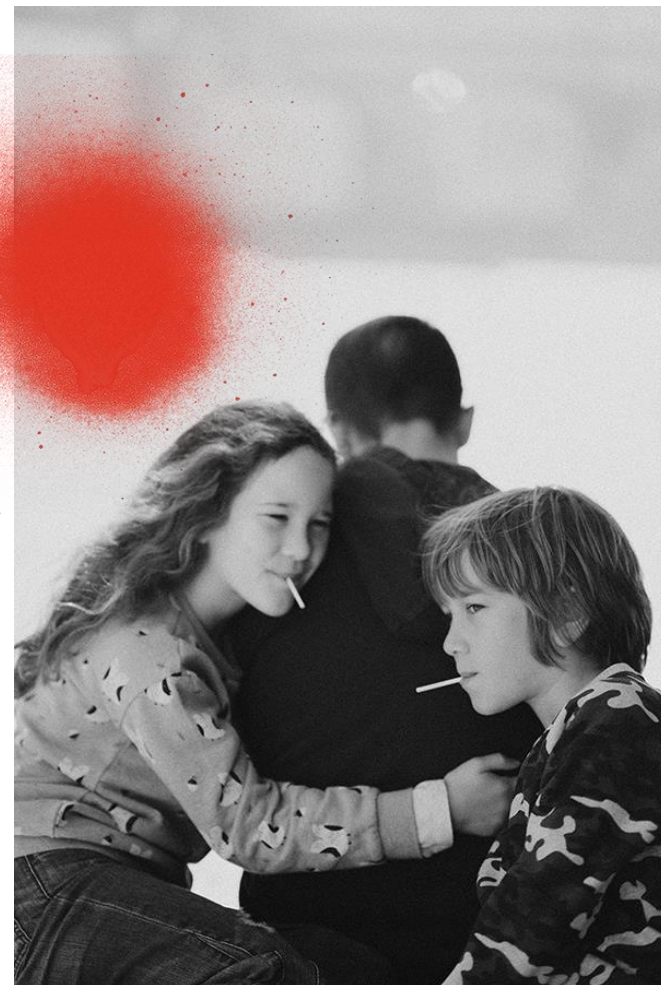
- ✓ få en bred situasjonsbeskrivelse
- ✓ få kunnskap om svikt og god praksis
- ✓ vurdere kvaliteten av faglige avveininger, vurderinger og beslutninger i barneverntjenesten og fylkesnemnda

Vurderingsgrunnlag

Oppdragsforståelse

- ✓ Lov, prop, forskrift, rundskriv
- ✓ Bufdir - retningslinjer og veiledere
- ✓ Litteratur- og forskning
- ✓ Brukerkompetanse
- ✓ Fagmiljøene
- ✓ Tilsynserfaringer
- ✓ Pilotsaker som verktøy

Bred forankring

Fagpanel

- Fag- og forskningskompetanse
- Brukerkompetanse – barn og foreldre

Ekspertgrupper

- Barn
- Foreldre
- Ansatte i barnevernstjenesten
- Fylkesnemndsledere

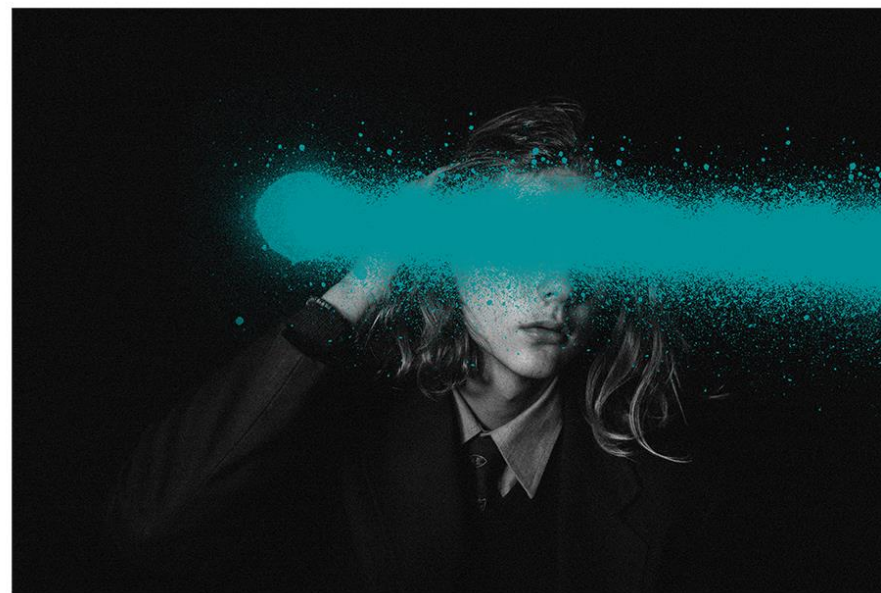

Metode – dokumentgjennomgang

- ✓ **Saker lest: 106**
- ✓ **Antall kommuner: 60**
- ✓ **Antall fylkesnemnder: 5**
- Akuttvedtak eller omsorgsovertakelse
- Alle dokumenter fra første bekymringsmelding til behandling i fylkesnemnda
- Tilfeldig trekning og strategisk kvoteutvalg
- Variasjon i alder, kjønn, etnisk bakgrunn, geografi, kommunestørrelse og saksgrunnlag
- Generalisert kunnskap – ikke enkeltsaksgjennomgang eller gransking

Har vi et hovedbudskap?

- Situasjonen for barna i sakene er svært alvorlig – samfunnet må bekymre seg
- God og dårlig praksis

Levekår har stor betydning

- Familiene har komplekse problemer - barna bor sammen med foreldre som sliter på mange områder i livet
- Gode levekår er en sentral del av barnets behov – grunnleggende behov som trygg bolig og mat på bordet
- Vanskelige levekår i familien kan skygge for barnet – barnevernet jobber mest med foreldrenes problemer
- Er foreldrene som sliter på mange områder i stand til å nyttiggjøre seg hjelpetiltakene?

Medvirkning – barn og foreldre

- Hvordan vektlegges og drøftes synspunkter?
- Behov for informasjon – reell medvirkning
- Ivaretagelse

Meldinger

- Få alvorlige meldinger henlegges
- Temaer fra meldinger glipper
- Andre instansers kunnskap om barna er viktig
- Meldinger påvirker forberedelsen til akutt og omsorg

Undersøkelser

Barnevernstjenesten kartlegger og innhenter, samtaler og observerer – det innhentes omfattende informasjon

MEN:

- Barnets behov er ikke utgangspunktet
- Lite planlagt – det blir for tilfeldig
- «Hva vet vi nå?»
Sorterer ikke informasjon – stoppunkt mangler
- «Hva gjør vi nå med det vi vet?»
Det mangler tydelige konklusjoner med faglige analyser og vurderinger

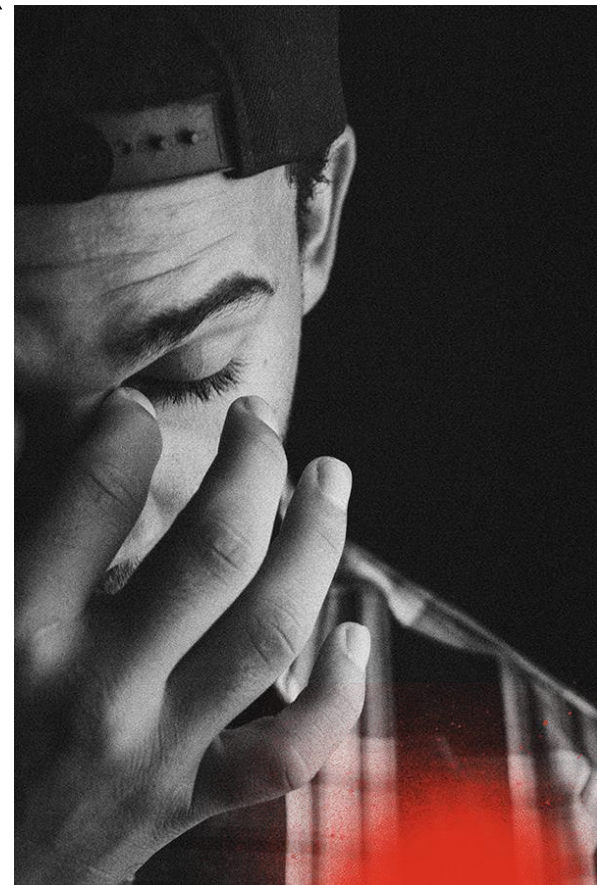

Hjelpetiltak

- Hjelpetiltak ikke omfattende eller intensive nok
- Tiltakene tilpasses ikke og evalueres ikke med bakgrunn i barnet behov
- Det er ikke samsvar mellom alvorlighetsgraden i saken og tiltakets begrunnelse
- Barn lite involvert i hjelpetiltak

Hasteflytting – akuttvedtak

- Alvorlige hendelser og situasjoner – barna forteller
- Barnevernet kjenner barnet og familien fra før – forebyggingsmomentet ligger i det tidligere arbeidet
- Manglende drøfting av alternative løsninger
- Minst mulig inngripende – trygt nok

Omsorgsovertakelse

- Alvorlig bekymring – kjent over tid
- Utydelige beslutninger
 - Utydelige prosesser
 - Vanskelig å si hva som helt konkret ligger til grunn
 - Liten grad sammenheng mellom evaluering av hjelpetiltak og beslutning om omsorgsovertakelse
 - Når barnet selv forteller
- Medvirkning
 - Snakkes med, men...

Fylkesnemnda

- Tydeliggjør barnet og barnets situasjon
- Samtaler med talsperson tilfører lite
- Høring av barna i nemnda

Bruk av sakkyndige

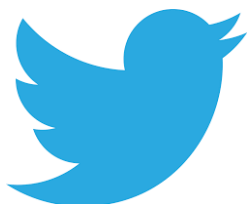
- Lite bruk av sakkyndige - sakkyndig utredning i kun 14 av sakene
- Tilfører lite ny informasjon
- Barnets syn på utredningene kommer ikke fram
- Mange utredninger har kommentarer fra BSK
- Hvor stor vekt får den sakkyndige utredningen?

Her finner du oss:

www.facebook.com/Statens-helsetilsyn

twitter.com/Helsetilsynet

www.helsetilsynet.no